

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Csp/130/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120205431
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2021:6120205431.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004 proti žalovaným: 1. E. E., Q.. XX. XX. XXXX, W. U. Ž. XXX, XXX XX Ž., 2. H. E., Q.. XX. XX. XXXX, W. U. Ž.Q. XXX, XXX XX Ž., o zaplatenie 5.980,71 eur s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

Žalobu žalobcu zamieťa.

Žalovaným v 1. a 2. rade proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na Okresnom súde Banská Bystrica dňa 2.1.2020 domáhal, aby súd zaviazal žalovaných v 1., 2. rade zaplatiť mu spoločne a nerozdielne sumu 5980,71 eur s úrokom 6,59 % ročne zo sumy 5408,58 eur od 18.1.2017 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5980,71 eur od 18.1.2017 do zaplatenia a náhrady trov konania. Na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX X XX bola so žalovanými uzatvorená Zmluva o medziúvere č. XXXXXXXX X XX a stavebnom - spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa 02.11.2012 (ďalej len „zmluva o úvere“), v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovaným medziúver vo výške 5 600,00 eur. V zmysle čl. II. zmluvy o úvere, poplatok za medziúver sa zaúčtoval pri prvej výplate medziúveru tak, že celková výška vyplateného medziúveru bola znížená o výšku tohto poplatku. Žalovaní sa zaviazali splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 44,94 eur, ktoré boli povinní uhrádzať na účet konta stavebného sporenia. Do pridelenia cieľovej sumy túto sumu tvoria vklady na konto sporenia vo výške 11,94 eur, 6,59 % p. a. úrok za medziúver vo výške 30,76 eur a poplatok za poistenie typu A vo výške 2,24 eur, pričom sa uspokojovali v poradí úroky za medziúver, poplatky za poistenie a vklady na konto sporenia. Žalobca po pripísaní vkladu na konto sporenia tento v plnej výške preúčtoval na konto medziúveru a po zaplatení úroku za medziúver prevyšujúcu sumu preúčtoval naspäť na konto stavebného sporenia, pričom sa táto prevyšujúca suma započítala najskôr na poplatok za poistenie a následne ako vklad na stavebné sporenie. Od júla 2014 žalobca začal účtovať poplatok za poistenie na konto medziúveru, prijatý vklad sa z konta sporenia preúčtoval na konto medziúveru a po zaplatení úroku za medziúver a poplatku za poistenie sa prevyšujúca suma preúčtovala ako vklad na konto stavebného sporenia. Splátka úrokov a poplatok za poistenie sú splatné prvého každého mesiaca a musia byť uhradené do 15. dňa mesiaca. Suma poskytnutého medziúveru bola základom pre výpočet úrokov medziúveru. Žalovaní I. a II. porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestal riadne a včas splácať. Listom zo dňa 02.12.2016 žalobca vyzval žalovaných na doplatenie omeškaných splátok, pričom žalovaných zároveň upozornil, že v prípade, ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalobca bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Nakoľko omeškané splátky neboli doplatené žalobca dňa 17.01.2017 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, žalobca zúčtoval

nasporenú sumu vo výške 191,42 eur so sumou poskytnutého medziúveru vo výške 5 600,00 eur (poskytnuté úverové prostriedky), čo predstavuje po započítaní sumu 5 408,58 eur (istina). Dlžná suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (17.01.2017), predstavuje sumu vo výške 6 208,71 eur, pričom pozostáva z istiny vo výške 5 408,58 eur; z nezaplatených 6,59 % p. a. úrokov za medziúver zo sumy 5 600,00 eur do 17.01.2017 spolu vo výške 513,89 eur, z nezaplatených poplatkov za upomínanie spolu vo výške 228,00 eur a z nezaplatených poplatkov za poistenie spolu vo výške 58,24 eur. Žalobca si týmto dovoľuje uviesť, že si v žalobe neuplatňuje sumu nezaplatených poplatkov za upomínanie ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti celkovo vo výške 228,00 eur. Uvedené poplatky boli súčasťou vyčíslenia dlžnej sumy ku dňu 17.01.2017 v Oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 17.01.2017. Požadovaním predčasného splatenia úveru, úverová zmluva nezaniká, žalobca v zmysle čl. VII. bod 6. úverovej zmluvy úročí istinu dohodnutým 6,59 % p. a. úrokom za úver a v zmysle čl. VI. bod 4. zároveň celý zostatok dlhu, vyčíslený ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, 5,00 % p. a. úrokom z omeškania odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti (t. j. od 18.01.2017). Po vyhlásení mimoriadnej splatnosti žalovaní nevykonali žiadne vklady smerujúce čo i len k čiastočnej úhrade dlžnej sumy. Predžalobnou výzvou zo dňa 20.11.2019 žalobca vyzval žalovaných na úhradu dlžnej sumy. Žalovaní predžalobnú výzvu v odbernej lehote neprevzali.

2. V podaní doručenom Okresnému súdu Banská Bystrica na základe jeho výzvy, žalobca uviedol, že súhlasí s vydaním platobného rozkazu v časti, ktorej sa rozpor netýka a žiadal uhradiť iba istinu 5980,71 eur a zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5466,82 eur od 18.1.2017 do zaplatenia, pričom na úrokoch z úveru netrval.

3. Žalovaní v 1. a 2. rade sa k žalobe žalobcu nevyjadrili.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to zmluvou o úvere zo dňa 12.11.2012, Žiadosťou o úver z 29.10.2012, upozoreniami na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti z 2.12.2016 spolu s doručenkami, Oznámeniami o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru z 17.1.2017 spolu s doručenkami, Výpisom z účtu medziúveru č. XXXXXXXX X XX, Výpisom z účtu stavebného sporenia č. XXXXXXXX X XX, predžalobnými výzvami na zaplatenie dlhu z 20.11.2019 spolu s kópiami obálok s doručenkou, podaniami žalobcu doručenými Okresnému súdu Banská Bystrica, a to odpoveďou na výzvu súdu podľa §8 zákona č. 306/2017 Z.z. a súhlasom s pokračovaním v konaní na príslušnom súde, písomným podaním žalobcu z 26.3.2021 a písomným podaním žalobcu zo dňa 30.4.2021 a zistil tento skutkový stav veci:

5. V zmysle žiadosti o úver s poistením podľa sadzby poistenia typ A zo dňa 29.10.2012 žalovaná v 1.rade požadovala výšku úveru s poistením typ A v sume 5600,- eur.

6. Podľa článku I. zmluvy o úvere (ďalej len „zmluva“) uzatvorenej medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanými ako dlžníkmi zo dňa 12.11.2012, žalobca poskytol dlžníkovi medziúver vo výške 5600,- eur. Pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok ako aj Všeobecných podmienok pre stavebné sporenie pre fyzické osoby (ďalej len Všeobecné podmienky) sa medziúver zúčtuje bez osobitnej dohody s nasporenou sumou na účte stavebného sporenia, čím sa medziúver zmení na stavebný úver vo výške cca 3817,34 eur.

7. Podľa článku I zmluvy dlžník sa zaviazal do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky mimoriadneho medziúveru 6,59 % ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 33 eur. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa dlžník zaviazal splácať stavebný úver vrátane úrokov vo výške 4,75% ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 44,94 eur. Celková čiastka medziúveru, ktorú musí dlžník zaplatiť predstavovala 13619,53 eur. Podľa Základných podmienok zmluvy, splatnosť vkladov na účet stavebného sporenia, splatnosť splátok úrokov medziúveru a splatnosť splátok stavebného sporenia je vždy k prvému dňu mesiaca.

8. V zmysle čl. II. zmluvy - medziúver, prvá splátka úrokov a poplatok za poistenie sú splatné prvého dňa v mesiaci , nasledujúcim po čerpaní resp. po mesiaci, v ktorom bolo vykonané prvé čerpanie medziúveru, v prípade, že sa medziúver čerpá po častiach. Ďalšie splátky úrokov a poplatok za poistenie sú splatné prvého každého mesiaca a musia byť uhradené do 15. dňa každého mesiaca..

9. V zmysle čl. II. zmluvy - stavebný úver, dlžník sa zaviazal uhradiť plnú výšku stavebného úveru vrátane úrokov a poplatku za poistenie pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 44,94 eur. Splátka je splatná prvého dňa v mesiaci a musí byť uhradená do 15. dňa každého mesiaca. V splátke sú zahrnuté aj úroky stavebného úveru.

10. Podľa čl. V. zmluvy Práva a povinnosti zmluvných strán, zmluvné strany sa zaviazali plniť všetky záväzky vyplývajúce z tejto zmluvy a zo Všeobecných podmienok.

11. V zmysle čl. VI. zmluvy Omeškanie splácania, ak je dlžník v omeškaní so splátkou, má veriteľ právo účtovať si 3% p.a. úrok pri stavebnom úvere a 5% p.a. úrok pri mimoriadnom medziúvere z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu zo zameškaných splátok. V prípade omeškania dlžníka s viac ako dvoma splátkami alebo jednou splátkou po dobu dlhšiu ako 3 mesiace je veriteľ oprávnený požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu pred dohodnutou dobou splatnosti.

12. Podľa čl. VII. bod 1. zmluvy Odstúpenie od zmluvy veriteľ má právo od zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru vrátane príslušenstva, ak nastane niektorá zo skutočností uvedených v čl. XIX. Všeobecných podmienok.

13. Podľa bodu 2. písm. i) čl. VII. zmluvy veriteľ má právo od zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru aj v prípade ak dlžník nesplnil alebo porušil povinnosti vymedzené touto zmluvou alebo zabezpečovacími zmluvami.

14. V zmysle bodu 4 písm. a) čl. VII. zmluvy pre mimoriadny úver platí navyše, že veriteľ môže od zmluvy o mimoriadnom úvere a stavebnom úvere odstúpiť a požadovať bezodkladné vrátenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru v prípadoch uvedených v bode XIX. Všeobecných podmienok.

15. Podľa bodu 5. čl. VII. zmluvy odstúpením od zmluvy nezaniká záväzok dlžníka, prípadne ručiteľa splatiť pohľadávku veriteľa vrátane jej príslušenstva.

16. Podľa bodu 7. čl. VII. zmluvy odstúpením od zmluvy zmluva zaniká, a to dňom doručenia tohto oznámenia druhej zmluvnej strane. Všetky oznámenia veriteľa sa považujú za doručené aj dňom uplynutia úložnej doby zásielky na pošte, po oznámení na adrese uvedenej v tejto zmluve alebo pri zmene adresy na dodatočne klientmi písomne oznámenú adresu pre doručovanie. V prípade vrátenia zásielky bez jej uloženia na pošte z dôvodu, že sa dlžník na adrese nezdržiava, je odšťahovaný, alebo neznámy, sa zásielka považuje za doručенú v deň, keď sa táto vrátila veriteľovi.

17. V zmysle bodu 8. čl. VII. Zmluvy, po odstúpení od zmluvy má veriteľ právo účtovať si úrok z omeškania, ktorý pozostáva zo zmluvne dohodnutej úrokovej sadzby zvýšenej o 3% ročne pri stavebnom úvere a o 5% p.a. pri medziúvere z celého zostatku dlhu až do úplného splatenia celého dlhu.

18. Podľa článku VIII. bod 1 zmluvy - Záverečné ustanovenia, právny vzťah medzi zmluvnými stranami sa riadi právnym poriadkom SR, Obchodným zákonníkom, Občianskym zákonníkom, zákonom č. 310/92 Zb. o stavebnom sporení v znení neskorších noviel, zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších noviel a Všeobecnými podmienkami.

19. Upozoreniami na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 2.12.2016 žalobca oznámi žalovaným, že dňa 16.12.2016 vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru, nakoľko v zmysle výziev neuhradili dlžné splátky vrátane splátky za mesiac december 2016 spolu vo výške 358,90 eur. Upozornenia obaja žalovaní prevzali dňa 7.12.2016, ako je to zrejmé z predložených doručeníek.

20. Žalobca listami zo dňa 17.1.2017 oznámil obom žalovaným, že z dôvodu porušenia povinnosti splácať úver riadne a včas, nakoľko sú v omeškaní s platením vkladov na účet zmluvy o stavebnom sporení a úrokov z medziúveru po dobu dlhšiu ako tri mesiace, ku dňu 17.1.2017 nastáva mimoriadna splatnosť celého úveru, preto žiadal žalovaných vrátiť sumu 6208,71 eur. Oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru žalovaní prevzali dňa 23.1.2017, ako je to zrejmé z predložených doručeníek.

21. Predžalobnou výzvou na zaplatenie dlhu zo dňa 20.11.2019 žalobca vyzval žalovaných na uhradenie dlžnej sumy 8066,92 eur bezodkladne. Výzvy žalovaní neprevzali v odbernej lehote a tieto boli u oboch uložené na pošte dňa 25.11.2019.

22. Podľa predloženého Výpisu z účtu medziúveru, posledný vklad na účet bol žalovanými vykonaný dňa 23.6.2016.

23. Podľa predloženého Výpisu z účtu stavebného sporenia, posledný vklad na účet bol žalovanými vykonaný dňa 23.6.2016.

24. Žalobca v podaní doručenom súdu dňa 26.3.2021 uviedol, že žalobca poskytol žalovaným celkovú výšku medziúveru vo výške 5.600,- eur, pričom výplata finančných prostriedkov sa uskutočnila nasledovne: dňa 8.11.2012 bola žalovanému poukázaná suma vo výške 1.739,15 eur (výplata medziúveru a poplatok za spracovanie), dňa 30.11.2012 bola žalovanému poukázaná suma 2.840,85 eur (výplata medziúveru), dňa 10.01.2013 bola žalovanému poukázaná suma 1.020,- eur (výplata medziúveru). Žalovaní mali do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti na konto medziúveru uhradiť celkovo na poplatkoch za poistenie a vedenie účtu medziúveru sumu 127,44 eur (poplatok za vedenie účtu vo výške 2x29,- eur, poplatky za poistenie vo výške 69,44 eur) a na úrokoch za úver sumu 1.523,72 eur. Na konto stavebného sporenia mal poukázať vklady vo výške 608,94 eur. Žalovaní na konto medziúveru uhradili vklady v celkovej výške 1.079,03 eur, z toho boli uhradené poplatky a úroky nasledovne: poplatky vo výške 69,20 eur (uhradený bol poplatok za vedenie účtu medziúveru vo výške 2 x 29,- EUR, t.j. 58 eur a uhradené boli aj poplatky za poistenie vo výške 5 x 2,24 eur, t.j. 11,20 eur), úroky za úver vo výške 1009,73 eur. Na konto stavebného sporenia, ktoré slúžilo na vytváranie kapitálu potrebného na nasporenie cieľovej sumy boli poukázané vklady v celkovej výške 460,73 eur (do uvedenej sumy sa započítavajú aj úroky zo sporenia vo výške 14,72 eur ako aj zaplatená daň -2,78 eur), z toho boli poplatky uhradené nasledovne: poplatky za vedenie účtu v celkovej výške 54,51 eur (6,- eur + 49 x 0,99 eur), poplatky za upomienky vo výške 150,- eur, poplatok za uzavretie zmluvy vo výške 20,- eur, poplatky za poistenie vo výške 44,80 eur (20 x 2,24 eur). Zostatok na konte stavebného úveru bol vo výške 191,42 eur, pričom uvedená suma bola započítaná pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti na istinu medziúveru. Pôvodná istina bola 5.600,- eur, po započítaní konta stavebného sporenia je istina 5.408,58 eur, t.j. na istinu bol započítaný zostatok na konte stavebného sporenia. Žalobca si žalobou uplatnil poplatky za nezaplatené poistné vo výške 58,24 eur, t.j. od 31.12.2014 do 17.01.2017, spolu 2,24 eur x 26. Uvedená povinnosť platiť poplatok za poistenie vyplýva z čl. V bod. 13 Zmluvy o úvere.

25. V podaní doručenom súdu dňa 30.4.2021 žalobca uviedol, že na podanej žalobe a svojich doterajších vyjadreniach trvá, žalovaní žalobcu nekontaktovali, neuskutočnili ani žiadnu úhradu dlžnej sumy.

26. V § 497 Obchodného zákonníka sa uvádza, že zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

27. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

28. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

29. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

30. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

31. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

32. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

33. V zmysle § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

34. Ako vyplýva z § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

35. V zmysle § 2 ods. 1. písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

36. Ako vyplýva z § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Povinnosť podľa prvej vety sa považuje za splnenú, ak je splatenie spotrebiteľského úveru v celom rozsahu zabezpečené peňažnými prostriedkami alebo cennými papiermi; tým nie je dotknuté ustanovenie § 17 ods. 3.

37. Podľa § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

38. Ako vyplýva z § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸⁾ musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

39. V zmysle § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1, b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

40. V zmysle § 100 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

41. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

42. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

43. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka účinného od 05.12.2018, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

44. Podľa § 875v Občianskeho zákonníka, konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

45. Podľa §53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

46. V zmysle § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

47. Súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi stranami sporu ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, kde sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

48. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami sporu je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

49. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

50. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

51. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

52. Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

53. Aj napriek tomu, že ide o úverovú zmluvu, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, ako už súd uviedol vyššie, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaní ako spotrebiteľia, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovaných privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku pre spotrebiteľa výhodnejšia.

54. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že žalobca a žalovaní v 1. a 2. rade ako dlžníci uzavreli dňa 2.11.2012 Zmluvu o medziúvere č. XXXXXXXX X XX a stavebnom - spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX X XX, v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovaným medziúver vo výške 5 600,00 eur.

55. Keďže nastali podmienky predpokladané v zmluve tým, že žalovaní medziúver prestali riadne a včas splácať, listom zo dňa 2.12.2016 žalobca oznámil žalovaným, že dňa 16.12.2016 vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru, nakoľko v zmysle výziev neuhradili dlžné splátky vrátane splátky za mesiac december 2016 spolu vo výške 358,90 eur.

56. Následne žalobca listom zo dňa 17.1.2017 oznámil obom žalovaným, že z dôvodu porušenia povinnosti splácať úver riadne a včas, nakoľko sú v omeškaní s platením vkladov na účet zmluvy o stavebnom sporení a úrokov z medziúveru po dobu dlhšiu ako tri mesiace, ku dňu 17.1.2017 nastáva mimoriadna splatnosť celého úveru a žiadal žalovaných vrátiť sumu 6208,71 eur. Predžalobnou výzvou na zaplatenie dlhu zo dňa 20.11.2019 žalobca vyzval žalovaných na uhradenie dlžnej sumy 8066,92 eur bezodkladne.

57. Súd by sa musel zaoberať v zmysle vyššie citovaného ust. § 54a Občianskeho zákonníka, či sa nejedná o premlčaný dlh.

58. K povinnosti ex offico skúmať, či žalobcom uplatnené právo na zaplatenie dlhu zo strany spotrebiteľa nie je premlčané, porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 13Co/65/2019 zo dňa 19.6.2019.

59. Dňa 05.12.2018 nadobudol účinnosť zákon č. 343/2018 Z. z. z 27.11.2018, ktorým sa dopĺňa zákon č. 140/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov. Z vyššie cit. ust. § 54a Občianskeho zákonníka vyplýva, že premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať, a ani ho platne zabezpečiť.

60. Je zrejmé, že vo vzťahoch založených spotrebiteľskou zmluvou premlčané právo nemožno vôbec vymáhať, teda uplatniť na súde a súd prihlíada na takúto nevymáhateľnosť práva aj bez námietky dlžníka. Neobstojí ani argumentácia o porušení rovnosti strán v spore. Osobitná úprava následkov premlčania práva zo spotrebiteľských zmlúv sa totiž vzťahuje tak na spotrebiteľa, ako aj na dodávateľa. Úprava v

ust. § 54a vety prvej Občianskeho zákonníka je porovnateľná s úpravou stávky a hry uvedenej v ust. § 845 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka. Ani tieto plnenia taxatívne vymenované v označenom zákonom ustanovení nie je možné súdne vymáhať. Takéto plnenia preto nie je možné súdom ani priznať a žalobu treba z uvedeného dôvodu zamietnuť (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 6CoCsp/23/2020 z 28. 10. 2020 v obdobnej veci žalobcu).

61. Plnenie dlhu možno dohodnúť aj v splátkach. Ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, je dlžník povinný uhradiť každú splátku k dohodnutému termínu. Veriteľ môže od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou (zročnou) podľa dohody účastníkov alebo na základe rozhodnutia súdu či uznania práva. Predčasnú splatnosť peňažného záväzku môže veriteľ za podmienok stanovených v § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka vyvolať jednostranným právnym úkonom.

62. Ak toto právo nevyužije, celý dlh sa bude premlčovať odo dňa zročnosti jednotlivých splátok. Situácia sa zmení, ak veriteľ účinne uplatní zaplatenie celej pohľadávky naraz.

63. V ustanovení § 103 Občianskeho zákonníka, ktoré je vo vzťahu k všeobecnému ustanoveniu § 101 Občianskeho zákonníka špeciálne, je počiatok premlčania upravený odlišne od všeobecného. Podľa vety prvej ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti, neplynie teda odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 Občianskeho zákonníka). Podľa vety druhej v prípade tzv. zosplatnenia dlhu len pre v budúcnosti majúce byť splatné splátky, premlčacia doba začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky (§103 Občianskeho zákonníka), avšak tej, ktorá bola dôvodom pre uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Preto premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka veriteľom, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva.

64. Ak veriteľ právo na zosplatnenie celého dlhu, ktorý mal byť pôvodne zaplatený v splátkach, účinne uplatní, začína plynúť premlčacia doba od splatnosti tej nesplnenej splátky, v dôsledku ktorej k uplatneniu predčasnej splatnosti dlhu došlo.

65. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka modifikuje § 565 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k spotrebiteľským zmluvám. Podľa neho je strata výhody splátok podmienená splnením, že musí ísť o a) spotrebiteľskú zmluvu, b) strata výhody splátok nenastáva automaticky pre nespĺnenie niektorej splátky, ale až po uplatnení práva veriteľa; veriteľ môže toto právo uplatniť najskôr až po uplynutí lehoty 3 mesiacov od omeškania dlžníka so zaplatením splátky, c) veriteľ upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva na zaplatenie celej pohľadávky. Obsahom upozornenia dlžníka je, že veriteľ si uplatňuje právo na jednorazové zaplatenie celej pohľadávky naraz.

66. Podľa tejto úpravy dodávateľ môže uplatniť právo vyplývajúce z § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nespĺnenie niektorej splátky najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Toto právo však môže uplatniť iba za podmienky, že naň upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní.

67. Na základe uvedeného tak súd uzatvára, že žalobca listom zo dňa 17.1.2017 oznámil žalovaným, že k 17.1.2017 vyhlásil mimoriadnu splatnosť celého úveru na základe zmluvy o úvere, resp. VPSS, a to vzhľadom k tomu, že žalovaní porušili dohodnuté povinnosti, nakoľko sú v omeškaní s platením vkladov na účet zmluvy o stavebnom sporení a úrokov z medziúveru po dobu dlhšiu ako tri mesiace a žiadal ich vrátiť celú dlžnú sumu vrátane príslušenstva, ktorá k 17.1.2017 predstavovala 6208,71 eur.

68. Žalobca túto možnosť využil až po tom, čo v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upozornil žalovaných listom zo dňa 2.12.2016, že v prípade ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalobca vyhlási mimoriadnu splatnosť celého úveru.

69. Ako bolo uvedené vyššie, v prípade spotrebiteľskej zmluvy ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka umožňuje uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou. V tejto časti je predmetné ustanovenie lex specialis k § 565 druhej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého možno toto právo uplatniť len do splatnosti nasledujúcej splátky. Ak totiž pri spotrebiteľskom úvere splácanom mesačnými splátkami musí uplynúť trojmesačné

omeškanie s niektorou splátkou, za ten čas sa stanú splatné najmenej dve ďalšie splátky. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka jasne hovorí, že toto právo uplatniť môže, avšak len za tam uvedených podmienok. Teda v prípade spotrebiteľskej zmluvy môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka po uplynutí trojmesačného omeškania s niektorou splátkou bez ohľadu na to, že medzičasom boli zročné ďalšie splátky.

70. S poukazom na uvedené, ak žalobca listom zo dňa 17.1.2017 oznámil žalovaným, že vyhlásil k uvedenému dňu mimoriadnu splatnosť celého úveru, k tomuto dátumu boli žalovaní v omeškaní tri mesiace so zaplatením splátky splatnej 15.10.2016. V zmysle § 103 Občianskeho zákonníka od zročnosti tejto splátky, teda od 15.10.2016 začala plynúť všeobecná trojročná premlčacia doba, ktorá uplynula dňa 15.10.2019. Žalobca podal v danom prípade žalobu na súd dňa 2.1.2020, teda po uplynutí premlčacej doby. Nakoľko v zmysle § 54a Občianskeho zákonníka premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať, súd žalobu v celom rozsahu zamietol (v súvislosti s uvedeným súd poukazuje na názor vyslovený v obdobnej veci žalobcu v rozsudku Krajského súdu v Žiline sp.zn. 6CoCsp/23/2020 z 28. 10. 2020).

71. V súvislosti s uvedeným názorom súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/115/2019 z 22. 10. 2019: „Súd prvej inštancie správne konštatoval, že premlčacia lehota (v zmysle druhej vety §103 Občianskeho zákonníka) začala plynúť odo dňa zročnosti tej splátky od splatnosti ktorej uplynuli tri mesiace a pre ktorú k zosplateniu došlo. Teda tá, ktorá zosplatenie spotrebiteľského úveru vyvolala. Možno konštatovať, že žalobca si v konaní uplatňuje premlčané právo ktorého vymáhaniu bráni ust. § 54a Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 879v Občianskeho zákonníka.“

72. Výzvou zo dňa 17.1.2017 žalobca vyzval žalovaných na úhradu dlžnej sumy, avšak nekonkretizoval nezaplatenú splátku pre ktorú sa rozhodol využiť svoje právo na zaplatenie celého dlhu.

73. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, č.k. 6Co/26/2017-83 zo dňa 28.06.2018, kde v bode 27. rozsudku odvolací súd uviedol, že: „Odvolací súd tiež poznamenáva, že taký právny úkon, akým je zosplatenie celého dlhu by mal obsahovať dôležitý údaj, a to identifikáciu tej nezaplatennej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatenie celého dlhu. Práve totiž od splatnosti tejto splátky sa začína počítať premlčacia doba podľa § 103 Občianskeho zákonníka. Preto možno celkom opodstatnene konštatovať nad rámec potreby pre rozhodnutie v merite veci, že právny úkon, ktorým veriteľ zosplatnil celý dlh je na úkor určitosti nejasný, vyvoláva otázky a preto neplatný pre jeho neurčitost' (§ 37 ods. 1 OZ).“

74. Splatnosť splátok bola v zmysle zmluvy dohodnutá najneskôr do 15. dňa v mesiaci (čl. II. zmluvy), pričom žalovaní vykonali poslednú úhradu pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti dňa 23.6.2016, ako je to zrejmé z predložených výpisov z účtu medziúveru a účtu stavebného sporenia. Z upozornenia na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti je zároveň zrejmé, že žalovaní k 2.12.2016 boli v omeškaní s úhradou sumy 358,90 eur, a to vrátane splátky za mesiac december 2016. Z uvedeného je zrejmé, že dlžnou splátkou, pre ktorú nastalo zosplatenie je zrejme už skoršia splátka ako splátka splatná 15.10.2016.

75. Ak by súd naopak vychádzal zo skutočnosti, že úver nebol predčasne zospláťňovaný pre inú splátku ako je uvedená v tzv. upozorňujúcej výzve a teda by súd vychádzal z toho, že k zosplateniu došlo až pre splátku splatnú v decembri 2016, ktorá je výslovne vo výzve uvedená, aj v takom prípade, by bol nárok žalobcu uplatňovaný žalobou podanou na súd dňa 2.1.2020 premlčaný. Za týchto okolností by premlčacia doba začala plynúť najneskôr 15.12.2016 a uplynula by 15.12.2019. Uvedené však nezodpovedá citovanej judikatúre súdov, z obsahu ktorej súd vychádzal pri posudzovaní premlčania nároku žalobcu v tejto veci.

76. Zákonodarca jasne v § 103 vete druhej Občianskeho zákonníka uviedol, od kedy plynie premlčacia doba pri zosplatení úveru, t.j. odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Účelom tohto ustanovenia je, aby veriteľ pri omeškaní dlžníka nebol pasívny a aby včas využil svoje právo na zosplatenie úveru. Premlčacia doba rozhodne neplynie od momentu účinnosti zosplatenia úveru, keďže zákon takúto skutočnosť neuvádza. Obdobné závery o tom, že premlčacia doba podľa § 103 Občianskeho zákonníka pri zosplatení úveru plynie už od omeškania prvej nesplnenej splátky vyplývajú napríklad z rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22Co/161/2018 zo dňa 26.03.2019, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/26/2017 zo dňa 28.6.2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn.16Co/95/2018 zo

dňa 13.9.2018, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/276/2017 zo dňa 23.10.2018, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 27Co/315/2017 zo dňa 27.2.2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/34/2018 zo dňa 18.10.2018 alebo Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/176/2017 zo dňa 26.3.2018.

77. Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka. Dualistický systém záväzkového práva (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.) v našom právnom poriadku síce dlhodobo funguje, avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na premlčanie v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia.

78. Popretím úveru ako absolútneho obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 OZ reguluje aj absolútne obchody.

79. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

80. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávne úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

81. Podľa rozhodnutia Krajského súdu Prešov sp.zn. 6Co/105/2013 zo dňa 10.12.2013 „...súd so zreteľom na uvedené nevidí dôvod na vylúčenie aplikácie priaznivejšieho ustanovenie o premlčacej dobe trojročnej podľa Občianskeho zákonníka oproti premlčacej dobe štvorročnej typickej podľa Obchodného zákonníka, a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 OZ. Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva úpravu premlčania má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25.1.2011 sp. zn. 5 M Cdo 20/2009).

82. Rovnako súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3 Cdo 87/2017 z 14.9.2017, v ktorom sa uvádza, že „V preskúmanom prípade nemá dovolací súd dôvod spochybňovať názor žalobcu, že úver je tzv. absolútnym obchodom a že naň dopadá tretia časť Obchodného zákonníka. Zároveň je však potrebné mať na zreteli, že úverová zmluva vykazuje aj znaky spotrebiteľskej zmluvy. Povaha tejto právnej veci ako spotrebiteľskej sa nemohla zmeniť v dôsledku postúpenia pohľadávky. Súdna prax považuje obdobné právne vzťahy vzhľadom na vzťah medzi podnikateľom a nepodnikateľom a so zreteľom na nepodnikateľský účel zmluvy za typické občianskoprávne (spotrebiteľské) vzťahy. Účastníkmi týchto vzťahov sú obchodník (poskytujúci úver v rámci svojho predmetu činnosti) a spotrebiteľ (ktorý prijíma úver na svoju osobnú spotrebu); ide tu teda o typické občianskoprávne vzťahy. Vzhľadom na to je v plnom súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa požiadavka, aby v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva, bola (aj z hľadiska premlčania, dĺžky premlčacej doby a jej plynutia) aplikovaná právna úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku, a nie v Obchodnom zákonníku. Správnosť aplikácie občianskoprávnej premlčacej doby - dokonca aj v absolútnych obchodoch majúcich zároveň spotrebiteľský charakter - z

ústavnoprávneho hľadiska nespochybnil ani ústavný súd (viď napríklad uznesenie ústavného súdu z 19. júna 2013 sp. zn. I. ÚS 402/2013).

83. Zákomom č. 102/2014 Z.z. bolo znenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka doplnené o tretiu vetu v znení: „Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.“ Teda bolo uzákonené, že v prípade spotrebiteľských zmlúv sa aplikujú vždy na daný právny vzťah ustanovenia Občianskeho zákonníka.

84. Súd poukazuje na skutočnosť, že aplikácia §52 ods. 2 tretia veta Občianskeho zákonníka nie je vylúčená ani na právne vzťahy, ktoré boli založené pred účinnosť vyššie uvedenej novely Občianskeho zákonníka. „Ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou.“ (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21. apríla 2015, sp. zn. 3 MCdo 14/2014).

85. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že ust. čl. VIII ods. 6 Zmluvy, v ktorom dlžník, resp. dlžníci vyhlásili, že pri práve na peňažné plnenie z tejto zmluvy, práve na vrátenie celého zostatku úveru v zmysle čl. VI ods. 2 tejto zmluvy a čl. VII., práve na vrátenie bezdôvodného obohatenia po odstúpení od tejto zmluvy, v zmysle § 401 Obchodného zákonníka predlžujú zákonnú premlčaciu dobu na 10 rokov od doby, keď začne prvý raz plynúť, v rozpore s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zhoršuje postavenie žalovaných ako spotrebiteľov. Predmetné ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy, ktoré na rozdiel od ustanovenia Občianskeho zákonníka predlžuje všeobecnú premlčaciu dobu z troch rokov na desať rokov, zaväzujú spotrebiteľa nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka a evidentne zhoršujú jeho postavenie. Predĺženie premlčacej doby nad zákonnou stanovenú dobu podľa zmluvy dohodnutej medzi stranami sporu je tak nevýhodnejšie ako premlčacia doba podľa úpravy v Občianskom zákonníku (§ 101 OZ).

86. Na základe uvedeného súdu neostávalo iné ako žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietnuť, keďže si proti žalovaným uplatnil na súde premlčaný nárok zo spotrebiteľskej zmluvy.

87. Súd vychádzal zo skutočností a dôkazov žalobcom predložených, pričom v súlade s § 154 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Toto ustanovenie sa použije vo vzťahu k dodávateľovi aj v spotrebiteľskej veci.

88. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

89. V zmysle § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

90. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v zhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

91. Žalobca bol v predmetnej veci v plnom rozsahu neúspešný, nakoľko žaloba proti žalovaným bola zamietnutá. Vzhľadom na to, že žalobca bol v konaní neúspešný, neprislúcha mu nárok na náhradu trov konania. V plnom rozsahu tak boli v danej veci úspešní žalovaní, ktorým nárok na náhradu trov vznikol.

92. Z obsahu spisového materiálu však vyplýva, že žalovaným v konaní preukázateľne žiadne účelne vynaložené výdavky v súvislosti s uplatňovaním a bránením práva ako trovy konania, ktoré je potrebné nahradiť, nevznikli. Dvojfázové rozhodovanie o trovách konania, predpokladajúce prvé rozhodnutie súdu povolaného skončiť konanie vo veci len o nároku na náhradu a druhé až následné rozhodnutie súdu prvej inštancie o výške náhrady (porovnaj § 262 ods. 1 a 2 CSP) má totiž zmysel len pri pozitívnom vyriešení otázky nároku na náhradu, a naopak taký zmysel nemá, ak výsledkom uvažovania o nároku na

náhradu je záver o neexistencii takéhoto nároku u žiadnej zo strán sporu. V tejto súvislosti súd považuje za potrebné poukázať aj na článok 17 CSP, kde je stanovený princíp hospodárnosti konania, ako aj postup súdu bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu. Nakoľko žalovaným žiadne trovy konania nevznikli, súd rozhodol už v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, že nemajú nárok na náhradu trov konania, a to aj s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej sp. zn. 6 Cdo 166/2016zo dňa 26.10.2016, obdobne uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 5/2017 zo dňa 25.1.2017 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo 14/2018 zo dňa 28.02.2018.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.